
DESorientering

Dansk Epidemiologisk Selskabs Nyhedsbrev

15. december 2014; Vol. 20 (7)

EU og Databeskyttelse	side 2
DES' Årsmøde og generalforsamling	side 4
Andet	side 5
Dansk Epidemiologisk Selskab	side 7

Dansk Epidemiologisk Selskab

Institut for Folkesundhed

Bartholins Allé 2, 8000 Århus C

Telefon: 89421145, e-mail: des@soci.au.dk

Web: www.dansk-epidemiologisk-selskab.dk

EU og Databeskyttelse

Lad os starte med den gode nyhed fra EU. Epidemiologer og andre kan også i fremtiden bruge data fra registre i forskningen, også selvom de ikke er indsamlet med et samtykke til denne forskning. Her er forskningsministeriets meddelelse på deres hjemmeside:

<http://ufm.dk/aktuelt/nyheder/2014/nye-databeskyttelsesregler-far-ikke-lov-til-at-true-dansk-registerforskning>

Man lægger op til en a la carte ordning om brug af de nedenfor anførte undtagelsesbestemmelser, hvor hvert land kan sætte betingelsen for dette brug (ligner de direktiv regler vi har levet med før). Det hele er dog ikke slut endnu, og teksterne fra parlamentet, rådet og kommissionen skal fortsat drøftes, men vurderingen er, at disse undtagelsesbestemmelser vil holde.

Article 83

Derogations applying to processing of personal data for archiving, scientific, statistical and historical purposes ^[1]

1. Where personal data are processed for (...) scientific, statistical or historical purposes Union or Member State law may, subject to appropriate safeguards for the rights and freedoms of the data subject, provide for derogations from Articles 14a(1) and (2), 15, 16, 17, 17a, 17b, 18 and 19^[2], insofar as such derogation is necessary for the fulfilment of the specific purposes.

1a. Where personal data are processed for archiving purposes in the public interest, Union or Member State law may, subject to appropriate safeguards for the rights and freedoms of the data subject, provide for derogations from Articles 14a(1) and (2), 15, 16, 17, 17a, 17b, 18, 19, 23, 32, 33 and 53 (1b)(d) and (e), insofar as such derogation is necessary for the fulfilment of these purposes.

1b. In case a type of processing referred to in paragraphs 1 and 1a serves at the same time another purpose (...), the derogations allowed for (...) apply only to the processing for the purposes referred to in those paragraphs.

^[1] RO and SI scrutiny reservation.

^[2] NL and DK proposed adding a reference to Article 7. SI supported this as far as scientific processing is concerned. However, derogating from consent would require many more safeguards, if only to make sure that processing for scientific purposes is not performed regardless of an individual's wishes. PL suggested deleting the reference to Article 19.

2. The appropriate safeguards referred to in paragraphs 1 and 1a shall be laid down in Union or Member State law and be such to ensure that technological and/or organisational protection measures pursuant to this Regulation are applied to the personal data (...), to minimise the processing of personal data in pursuance of the proportionality and necessity principles, **such as pseudonymising the data**^[3], unless those measures prevent achieving the purpose of the processing and such purpose cannot be otherwise fulfilled within reasonable means.

Jørn Olsen

DES-redaktør

DES' Årsmøde i København og generalforsamlingen

Kausalitet i epidemiologien

Hvorvidt og i hvilket omfang man kan anvende epidemiologiske undersøgelser til at drage kausale slutninger er en tilbagevendende diskussion i epidemiologien. Årsmødet sætter fokus på anvendelsen af instrumentvariable og medieringsanalyser, som eksempler på to vigtige strømninger inden for denne litteratur. Oplæggene vil omhandle både teoretisk diskussion og empiriske eksempler. Et detaljeret program følger snarest.

Årsmødet afholdes torsdag den 23. april 2015 på CSS i København.

Generalforsamlingen holdes i forbindelse med mødet.

Andre Møder

Den 31/3 2015 fra kl. 13 til 15 afholdes et seminar om DAGs i Århus (Aarhus Universitet) med Sander Greenland fra UCLA. Nærmere information følger om begge disse møder.

Andet

Flittige læsere af DESorientering vil kende til debatten om Brøndum-Jacobsens artikel om levetider og solexponering i IJE 2013; 42: 1486-96 og Politikens meget omfattende dækning (16. oktober 2013) fulgt op med indslag i radio og TV. Studiet viste som bekendt, at personer med hudcancer (ikke melanom) levede længere end personer uden hudcancer (flere år). Forekomsten af hudcancer blev brugt som instrument variabel for solexponering, og rejsebranchen jublede. Desværre skyldtes dette uventede fund næsten udelukkende 'immortal observation bias'. De 'eksponerede' kunne ikke dø, før de fik cancer, men det fik de lov til i referencegruppen (uden hudcancer). Forkert håndtering af observationstider er måske det største metodeproblem i epidemiologien, og det kan gå helt galt – som her.

Diskussionen med tidsskriftet handlede derefter om, hvorvidt denne artikel skulle trækkes tilbage eller ej. Det valgte redaktionen ikke at gøre. De bragte Langes og Keidings fine læserbrev (IJE 2014; 43:971) og Shah (den ene af IJEs 2 hovedredaktører) skrev sammen med Ferrie en usædvanlig lang leder (IJE 2014; 43: 639-644) med titlen Sun exposure and longevity: a blunder involving immortal time. De indrømmer det redaktionelle svigt og påpeger det paradoksale, at artiklen kom i et nummer, hvor deres 'Education Corner' havde behandlet netop 'immortal observation bias'.

De skriver: 'Should this paper be retracted now? There are many examples of flawed analyses and inappropriate conclusions in the biomedical literature. Neither the authors nor the editors and reviewers who let such papers slip through the net are guilty of intentional mischief or fraud. We all learn from mistakes, and removing authorial and editorial mistakes from the public record is not a good solution'.

Har de ret i, at det måske kun er artikler med fabrikerede data, der skal trækkes tilbage? De har i hvert fald ret i, at ikke alle artikler med fejl kan trækkes tilbage – så blev PubMed en lille database, der kan håndteres ved manuel søgning.

Der er ingen bevidst vildledning i Brøndum-Jacobsens artikel, men denne artikel førte til en grov ubevidst vildledning af offentligheden om et vigtigt sundhedsproblem – helbredsskader efter solexponering. Opfatter offentligheden, informeret af pressen, nu blot dette som den sædvanlige ævl og kævl, der er blandt misundelige forskere, der ikke fik den gode idé på det rette tidspunkt? Eller vil de fortsat have tiltro til KB's kampagner om at begrænse hudens udsættelser for sol i store doser. Det fører næppe til 6 års længere levetid? Skal tilbagetrækning af

manuskripter kun ses som straf for snyd og svindel eller som del af et tidsskrifts oplysningsforpligtigelse?

Denne debat blev ikke rejst af IJE.

Kurser

Firenze kurset er nu åben for tilmeldinger, og overnatning i kursusbygningen kræver tidlig tilmelding:

WWW.EEPE.ORG

God jul og godt nytår til alle

Jørn Olsen, redaktør

Dansk Epidemiologisk Selskab

Dansk Epidemiologisk Selskab (DES) er et videnskabeligt selskab med det formål at arbejde for en tværfaglig præ- og postgraduat uddannelse og forskning inden for epidemiologi, at fremme det videnskabelige samarbejde mellem selskabets medlemmer, og at fremme et videnskabeligt samarbejde med andre videnskabelige selskaber. DES er medlem af Dansk Medicinsk Selskab og er desuden den nationale afdeling af IEA.

DES optager medlemmer med alle relevante uddannelser. Indmeldelse kan ske via selskabets hjemmeside på www.dansk-epidemiologisk-selskab.dk. Årskontingentet er 225 kr., som opkræves via DADL. Henvendelser til DES kan rettes til bestyrelsens medlemmer eller vores e-mail des@soci.au.dk. Se i øvrigt vores hjemmeside for yderligere oplysninger.

DESorientering

Selskabets nyhedsbrev DESorientering udkommer ca. 5 gange årligt i et oplag på ca. 500 og udsendes til alle medlemmer via e-mail. Der er ingen copyright, men anvendelse af indholdet bedes altid ledsaget af en kildeangivelse. Materiale, som ønskes optaget i DESorientering, bedes sendes til des@soci.au.dk.

Redaktør Jørn Olsen

jo@soci.au.dk
